

[Wilhelm.]

ved krisen. Kapitalen skal styrkes. Det skal gøres mere profitabelt at købe arbejdskraft, kapitaldannelsen skal forøges.

Dette er for VS tilstrækkeligt til at afvise også disse planer. Vi har mange gode grunde til at afvise sådanne „løsninger“. Jeg skal kun nævne et par af de væsentligste.

Som socialister ser vi det for det første ikke som vores opgave at bidrage til at løse kapitalismens kriser. Vi anser det i øvrigt for en håbløs opgave. Vi ser det derimod som vores opgave at bidrage mest muligt til, at lønarbejderne kommer gennem krisen med de lavest mulige omkostninger. For det andet fører lønarbejderne i hele den kapitalistiske verden i øjeblikket en vanskelig kamp mod kapitalen. Klassekampen er international, og det svageste led i kæden får afgørende indflydelse på styrkeforholdet også i andre lande. At affinde sig med lønstop eller med udhulingen af reallønnen her i landet bliver derfor simpelt skruebrækkeri over for andre landes lønarbejdere. Og endelig for det tredje: krise og kapitalisme hører uløseligt sammen. Går man ind på at overvinde den nuværende krise på kapitalens betingelser, dvs. ved at forbedre profitmulighederne og øge kapitaldannelsen, så lægger man samtidig op til en ny og alvorligere krise og arbejdsløshed i løbet af få år.

Der er nogen, der taler om, at kriseløsningerne blot skal være bedre afbalanceret. På det sidste er det endda blevet almindeligt, at selv venstrefløjspartier taler om en socialt retfærdig fordeling af byrderne og den slags. VS betragter det som en borgerlig og en politisk fordummende problemstilling. Alle værdier i vort samfund uden undtagelse er skabt alene ved menneskeligt arbejde. Kapitalen har aldrig produceret en stump og kan ikke producere en stump. Kapitalen kan ikke formere sig af sig selv, uanset at man forsøger at bilde os det ind så at sige fra den første skoledag. Vores principielle synspunkt er derfor: fordelingen under kapitalismen er aldrig afbalanceret. Man kan ikke tale om social retfærdighed, før lønarbejderne får den fulde og ubeskårne værdi af det, de producerer ved deres arbejde, og det kan kun ske under socialisme. Det skal fastholdes, uanset at socialisme ikke ligger lige om hjørnet.

Vi erkender, at vi ikke får socialisme i

Danmark lige med det første, men det, jeg har sagt, skal heller ikke forstås sådan, at VS vil sidde med hænderne i skødet og vente på kapitalismens endelige sammenbrud. Der er allerede 150.000 arbejdsløse, og tallet stiger. Endnu langt flere lever i frygten for, at de bliver de næste. Lønarbejderne er hårdt presset. Priserne stiger som aldrig før, boligudgifterne stiger, de sociale ydelser falder. Hvad kan der gøres? Hvad betyder det konkret, når vi siger, vi ser det som vores opgave at bidrage til, at lønarbejderne kommer billigst muligt gennem krisen? Der er kun to typer af foranstaltninger, som går i den retning. Den ene er en omfordeling af byrderne inden for lønarbejderklassen, f. eks. ved gennemførelse af fuld dækning for tabt arbejdsfortjeneste, ved afskaffelse af 26 ugers og 180 dages reglen, ved friplads i børneinstitutionerne for arbejdsløse o. lign., vel vidende, at vi selv kommer til at betale det. Den anden er igangsættelse af arbejde til mindskelse af arbejdsløsheden, også vel vidende, at vi selv kommer til at betale det. VS går ind for en sådan solidarisk optræden inden for lønarbejdernes rækker. Vi vil støtte igangsættelsen af offentlige arbejder til bekæmpelse af arbejdsløsheden, forudsat at der er tale om projekter, vi i øvrigt kan gå ind for, og at den økonomiske støtte, der kommer på tale, ikke bliver slet og ret tilskud til privatkapitalen. På disse betingelser vil vi være med til at sikre boligbyggeriet og visse miljøprojekter og kollektive trafik anlæg, vel vidende — og det skal siges — at lønarbejderne selv kommer til at betale, og at der således kun er tale om en omfordeling af krisens byrder inden for lønarbejderklassen.

Den anden type af foranstaltninger består i at tvinge mest muligt af krisens omkostninger over på kapitalen, og det er selvsagt den type, der er perspektiv i. Den vil aldrig komme på tale i lovgivningen. Den kan kun iværksættes udenfor i den direkte kamp på arbejdspladserne. Den må iværksættes ved, at lønkampen udvides dertil, at lønarbejderne tvinger kapitalen til at fungere videre på et lavere profitniveau. Det er den eneste vej til sikring af beskæftigelsen, hvis ikke løsningen blot skal bestå i, at lønarbejderne skal betale hinanden løn for at holde arbejdsløsheden nede på papiret. Denne kamp for beskæftigelsen må føres direkte på ar-